

Begrundelse for ansøgning om foretræde for retsudvalget

Vedr. Tålt ophold.

Det handler om en lille gruppe mennesker – udlændinge, der begår lovovertrædelser, og som ikke kan sendes ud af landet – som ingen ønsker skal blive her. Man har forsøgt at gøre tålt ophold utåleligt i ønsket om, at det fik problemet til at forsvinde.

Resultat: seks år efter "Tuneserloven" af december 2008 med stærkt forøget meldepligt er antallet af personer på tålt ophold vokset fra 18 til 67. Og det har skabt følgende alvorlige problemstillinger:

1. Proportionalitetsprincippet: Der skelnes ikke tilstrækkeligt mellem mindre og større lovovertrædelser eller trusler mod statens sikkerhed. Mellem "almindelig" kriminalitet som f.eks. narko-overtrædelser i forskellige grader af alvor og på den anden side terror og krigsforbrydelser. Det har ført til flere retssager over byret, landsret og højesteret (dyre for samfundet), hvor enkeltpersoner er blevet frisat, fordi foranstaltningen blev bedømt for at være ude af proportioner med forseelsen. Tuneseren Sim Chafra, der var anledningen til den stærkt øgede meldepligt, blev frisat fra den og fik en erstatning på 35.000 kr. for uberettiget tilbageholdelse. I Elias Karkavandisagen ophævede Højesteret i 2012 opholds- og meldepligt, og Landsretten i 2014 udvisningsdommen og fastslog, at opholdstilladelsen skulle tilbagegives – begge domme under henvisning til **proportionalitetsprincippet**: i sidstnævnte eksempel p.gr.a. eet lovbrud i et ellers lovlydigt liv blev det til 7 år på tålt ophold. – Der skal desuden mindes om, at de pågældende udlændinge **har afsønt** den straf, de blev idømt for deres forseelse.

2. Indholdsløs og udsigtsløs tilværelse: Begrundelsen for meldepligten var/er, at de pågældende skal kunne sendes ud af landet, og at man derfor vil have styr på, hvor de er. Problemet er, at de ikke kan hjemsendes p.gr.a. risiko for forfølgelse måske livsvarig. Deres pas er frataget dem, ingen andre lande vil have dem. Måned efter måned, år efter år "svigter" lysten derfor til at melde sig, hvilket giver meget arbejde til politi og domstole. En tilværelse med meldepligt hos politi, forbud mod arbejde, ophold i Sandholmlejren på 3-4 mands værelser, begrænsede lomme penge, begrænset hvis ingen familieliv – hvad stiller man op med et sådant liv år efter år ? Det mest tyngende er udsigtsløsheden i, at det er på ubestemt tid. Mange dulmer sig med stoffer, som de kun kan betale ved kriminalitet. Som justitsminister Mette Frederiksen præcist sagde for nylig: "Der er altid en årsag til kriminalitet." Tålt ophold, udsigtsløsheden, øger dermed kriminaliteten.

3. Mangelfulde og standardiserede afgørelser fra udlændingestyrelsen: som følge af Højesteretsdommen 2012 i Karkavandi sagen fik Udlændingestyrelsen pligt til at vurdere sager om tålt ophold hvert halve år, om indgrebene stadig er rimelige. Adskillige advokater har i pressen oplyst, at Udlændingestyrelsen gang på gang blot refererer til indsendte oplysninger – f.eks. at ophold i egen familie ville kunne

mindske misbrug og deraf flg. kriminalitet – men fastholder beslutningen om tålt ophold uden yderligere begrundelser, hvorfor det ikke fører til ændret praksis.

4. Udgifterne er steget fra 7.6. mill. i 2011 til 15.4 mill. i 2013 - d.v.s. næsten 230.000 kr pr. person, hvortil kommer øgede udgifter for Flygtningenævnet, Rigspolitiet og Nordsjællands politi ifl. en opgørelse sendt af Justitsministeriet til Folketinget.

5. Vi skal til sidst henvise til **Ombudsmandens seneste redegørelse**, hvor han rejser store betænkeligheder og kritik af foranstaltningen især det tidsubestemte aspekt, som når det strækker sig over en årrække kunne sammenlignes med tortur.

Spørgsmål:

1. Når de pågældende udlændinge ikke kan hjemsendes, kan man så forestille sig at skelne mellem kriminalitet under en vis grænse og terror i terrorsager ?

2. Når straffe/forholdsregler på ubestemt tid i længden er både sjælsødelæggende og nærmer sig tortur jvf. Ombudsmanden, kan man så forestille sig en øvre tidsgrænse ?

3. Når Udlændingestyrelsen er pålagt opfølgning hver 6. måned, kan man så pålægge styrelsen at give begrundede beslutninger – eller hvad er forklaringen på de hidtil fraværende begrundelser ?

I december 2008 skrev vi et brev til hver enkelt folketingsmedlem og protesterede mod lovforslaget, og vi har fulgt problemstillingen lige siden.

Vi mener, at loven og praksis ikke har løst problemerne men derimod skabt ovennævnte problemer, der kalder alvorligt på en revision og nuancering, som mange andre end vi har påpeget, hvis Danmark vil være et retssamfund.

Alfred Dam

Walter Dalland

Britta Lissner Nicholson

Vi har anmodet om dette foretræde fordi vi efter at have forsøgt at følge praksis for tålt ophold gennem flere år, er alvorligt bekymret for det stigende antal udlændinge der efter udstået straf ikke kan hjemsendes. Antallet er steget fra 18 i 2008 til i dag 67.

Vi er meget bekymret for de urealistiske regler der er opstillet for disse mennesker der skal være under "tålt ophold" – reglerne er livsnedbrydende og giver ikke samfundet bedre mulighed for at begrænse udlændinges kriminalitet.

Nogle af sagerne handler om lovovertrædelser som absolut ikke har betydning for rigets sikkerhed, men hvor alene den idømte/udståede strafs længde giver domstolene mulighed for samtidig at dømme til udvisning.

De kan imidlertid ikke udvises fordi de risikerer at blive tortureret eller det der er værre i deres hjemlande. De får derfor lov til at være på Tålt Ophold. Tålt ophold er en betydelig indskrænkning i de pågældende liv og fjerner i hvert fald enhver mulighed for, at de kan resocialisere sig, blive lovlydige asylansøgere og leve en almindelig tilværelse: De skal bo i en

asyllejre, de skal melde sig op til dagligt hos politiet, de må ikke arbejde og modtager kun et beskedent lommepenge beløb hver 14.dag De er uden indflydelse på de forhold i deres hjemland, som har bevirket, at de ikke kan udsendes. De har i realiteten fået en livstidsdom.

Vi mener der fra lovgiverne er opstillet et regelsæt som ikke tager hensyn til muligheden for reglernes gennemførelse , straffer de tidligere lovovertrædere med påbud som nedbryder deres livsvilkår fysisk og psykisk, og meget nemt fører dem ud overtrædelse af landets love form for kriminalitet og overtrædelse af de påbud de er underlagt.

Øvrige bemærkninger.

Og så kan jeg fortælle at Bedsteforældre for Asyl har overvejet at gøre tålt ophold til emne på sommerens Bornholm møde. Men de har opgivet de synes det er for indviklet og vanskelige at forklare den undrende danske verden. Det kan vi vist godt sætte os ind i!

Uddrag af Jyske Lovs fortale (1241)

Loven skal være ærlig og retfærdig. Tålelig efter landets sædvane. Passende og nyttig og tydelig, så at alle kan vide og forstå, hvad loven siger. Loven skal ikke gøres eller skrives til nogen mands særlige fordel, men efter alle deres trav , som bor i landet